

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

на годину	6 дин.
на пола године	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

Недеља 11. Октобра 1892.

Цена је огласима 6 дин. пара од врете
Преплату ваља слаати упутницом на општински
суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЂАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се

ОБЗНАНА

Да би се сопственици кућа могли погађати са инсталатерима за инсталисање водовода по кућама као и да би се Управи Водовода уштедео преглед предрачуна, Управа Водовода израдила је ниже изложени ценовник за најпотребније радове при инсталисању. Према томе, неће бити потребно, да се Управи Водовода подноси предрачун на преглед, већ само планови за инсталисање. Међутим Управа Водовода, на нарочиту жељу сопственика кућа, примаће и вршиће бесплатно преглед предрачуна, као што је готова и свака друга обавештења грађанству давати.

ЦЕНОВНИК

за радове при инсталисању водовода у кућама, заједно са материјалом.

1., Један метар тешке цинковане цеви од кованог гвожђа, набавити, положити и где је потребно са кукама за зидове утврдити или до 0.30^m у земљу (подруму) укопати и затрпати, заједно са потребним деловима, као што су лукови, наглавци (муфови), украсици, делови и други:

За цеви, грла од 13 ^{mm} = 1/2 ^{ц.}	дин. 2.70
" " 20 " = 3/4 ^{ц.}	" 3.20
" " 26 " = 1 ^{ц.}	" 4.20
" " 33 " = 1 1/4 ^{ц.}	" 5.55
" " 39 " = 1 1/2 ^{ц.}	" 6.60
" " 45 " = 1 3/4 ^{ц.}	" 7.80
" " 52 " = 2 ^{ц.}	" 8.90

2., Ако се полажу у земљу ван зграде у дубини од 1^m испод површине, онда за копање потребног рова са затрпавањем и изношењем преосталог материјала од 1^m дужине дин. 1.50.

3., За сваки 10^{cm} дубљег копања од 1^m дубине, додаје се цени под 2., још на сваки метар дужине по дин. 0.15.

4., За калдрисање обичне калдрме у песку или цигланог патоса 1^m дин. 0.80.

5., Главну славину за затварање и испразњивање целог водовода у кући, набавити и наместити измеђ гвоздених цеви (без заземљивања).

комад за грло од 20 ^{mm} = 3/4 ^{ц.}	дин. 7.00
" " 26 " = 1 ^{ц.}	" 10.00
" " 33 " = 1 1/4 ^{ц.}	" 17.00
" " 39 " = 1 1/2 ^{ц.}	" 25.00
" " 52 " = 2 ^{ц.}	" 34.00

6. Спојну славину (Durchlassventil, Durchlaufhahn) набавити и наместити измеђ гвоздених цеви.

комад за грло од 13 ^{mm} = 1/2 ^{ц.}	дин. 7.00
" " 20 " = 3/4 ^{ц.}	" 10.00
" " 26 " = 1 ^{ц.}	" 13.50

7. Месингане плоче за дуварове (Wandscheiben) набавити и наместити измеђ гвоздених цеви, према величини и простијој или лепшој мустри.

комад за грло од 13 ^{mm} = 1/2 ^{ц.}	дин. 1.— до 3.—
" " 20 " = 3/4 ^{ц.}	" 2.— до 4.—
" " 26 " = 1 ^{ц.}	" 2.50 до 5.—

8., Славину обичну за точење воде (Zapfventil), набавити и наместити.

комад за грло од 13 ^{mm} = 1/2 ^{ц.}	дин. 6.00
" " 20 " = 3/4 ^{ц.}	" 8.00
" " 26 " = 1 ^{ц.}	" 10.00

9., За пробијање (бушење) зидова до 0.60^m дебљине и зазиђивање тих рупа, са радом и материјалом од једне рупе а др. 2.50. Ако је зид дебљи од 60^{cm}, онда ће за сваки 10^{cm} веће дебљине плаћати још по: дин. 0.40

1. Примедба: Ако се цеви полажу у канале у зиду (versenkt in Mauerkanäle.) или испод патоса од дрвета, цемента — бетона — по засебној погодби; исто тако и за финије замазивање зидова, за молерске, фарбарске, тапетарске и декораторске радове.

2. Примедба: Ако се земља не може одмах до копаног рока сместити, или се копање мора вршити у камену или у води по засебној погодби.

3. Примедба: Све се цене разуму са радом и материјалом, као и са свима споредним пословима, потребним за инсталисање.

Објављујући ценовник, управа водовода чини пажљивим оне, који се буду погађали за појединим инсталатерима, да су цене у ниже изложеном ценовнику највеће (најскупље), које инсталатери могу тражити за радове у ценовнику побројане, дакле да инсталатери могу и треба од тих цена изван проценат да попусте. Инсталатери немају права да од сопственика кућа траже нарочиту наплату за друге споредне послове, који при инсталисању долазе, као израду нацрта или плана за инсталисање, грађења предрачуна, вршење пробе и т. д.

јер су сви ти споредни послови урачунати у ценама за побројане радове у ценовнику.

Исто тако, управа водовода понова чини пажљивим сопственике кућа, да погодбу закључују писмено (у виду рачуна) и то тако, да инсталатер јамчи бар годину дана за доброту израде и материјала.

Бр. 2470.

22. Септембра 1892.

Београд.

Управа водовода.

ОБЗНАНА

Управа водовода дознала је да се неки од овлашћених инсталатера за инсталисање водовода по кућама, нуде појединим сопственицима кућа, да им израђују планове њихових зграда ради инсталисања водовода и за израду тих планова траже од сопственика куће нарочиту награду.

Управа водовода овим обзнањује сопственицима кућа, да они за израду тих планова нису дужни никакву нарочиту награду давати инсталатерима, нити су сопственици кућа дужни да подносе управи ма какве планове, већ је то дужан подносити дотичан инсталатер, коме сопственик куће уступи инсталисање водовода, али за израду тога плана инсталатер нема права наплаћивати никакву нарочиту награду.

У исто доба управа водовода јавља овим сопственицима кућа, да ће у току идуће недеље обзнанити максималне цене за извршење инсталисања по кућама.

Бр. 2450.

18. Септем. 1892. год.

у Београду.

Управа водовода.

ОБЈАВА

На основу члана 70. закона о непосредном порезу, порески одбор за град Београд позива све грађане и грађанке града Београда, да од данас па до 15. овог месеца поднесу своје попуњене пореске пријаве за разрез пореза 1893. године, које ће на реверс предавати порескоме одељењу у здању код „Хајдук-Вељка“, а непопуњене пријаве добијаће сваки у своје кварту.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

75. ВАПРЕДНИ САСТАНАК

2. Октобра 1892. г.

Председавао председник г. Милов. Р. Маринковић, од одборника били: г. г. Н. Х. Поповић, Ђ. Ж. Нешић, Гавра Бркић, Сава Велановић, Ј. Туровић, Ф. Васиљевић, М. Велизарић, М. Јовановић, М. Марковић, Р. Драговић, С. Азриел, М. О. Петровић, И. Ђорђевић, М. Петровић, К. В. Михајловић, Ђ. С. Новаковић, М. Капетановић, Л. Дашковић, М. П. Бончић, В. М. Годоровић, Ст. Чађевић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице, држане 29. Септембра 1892. год. и примљен је без каквих измена.

II.

По прочитању акта истражног судије за вар. Београд АБр. 10399, којим тражи уверење о владању и имовном стању Ђорђа Петровића, бив. полицијског чиновника, одбор је изјавио, да је Ђорђе Петровић слабог имовног стања и да је за утају осуђен на шест месеци затвора пресудом првостепеног суда за вар. Београд, која се сада налази код апелационог суда на разматрању.

III.

Милан Мостић адвокат, као пуномоћник Мише Ж. Јовановића адвокат. из Пожаревца, тражи уверење о сродству Мише Ж. Јовановића са покојним Велимиром Ж. Јовановићем.

По прочитању те молбе СБр. 17058, одбор је изјавио мишљење, да је Мпша Ж. Јовановић рођени брат пок. Велимиру, и да пок. Велимир по смрти својој није оставио порода ни удовицу.

IV.

Председник износи одбору на мишљење молбе, којим се траже уверења о имовном стању.

По прочитању тих молби АБр. 10.388 10.412 10.413, СБр. 17.169, 17.252 и 17.518.

Одбор је изјавио мишљење, да се Суд предходно увери о имовном стању молилаца: Александра Прерадовића, Ангелине Поучка, Јована С. Пламенца, Стевана Божића, Цвете Лазвић и Магдалене Давидовић, па тек онда да им изда тражено уверење.

V.

По прочитању извештаја повереништва о одређивању осе у појединим улицама ГВр. 2197,

одређено на непредвиђене трошкове, ако не буде довољна за то одређена буџетска партија. (50. ванредни састанак 6. Јула 1892. године).

4. Председник саопштава одбору, да је повереништво изабрало у седници од 6. Јула 1892. год. АБр. 8227 ради проучавања питања о средствима за предохрану од заразне болести колере извршило свој посао и поднело извештај.

По прочитању тога извештаја АБр. 8289, одбор је решио, да се исти извештај у свему прими са овим изменама:

Да се путем оферталне лицитације набави пет хиљада килограма карболне киселине јачине деведесет и девет од сто;

Овлашћује се суд општински да нивелисањем околних улица заспе бару Венецију земљом и на тај је начин дезинфикује;

Да суд општински око и у кланици учини све што треба, да се смрад и нечистоћа оданде уклони;

Канал из тако зване „Гушине“ баште да се очисти и дезинфикује;

Одобрава се подизање барака према потреби.

2213, 2214, и 2215, одбор је одобрио, одређене осе у улицама, Споменичкој, Немањиној, Добричној и Малајничкој.

VI.

По прочитању протокола лицитације ГВр. 2219, држане 1. Октобра 1892. год. за израду двојих кола за пренос болесника од заразне болести,

Одбор је одлучио, да се за израду ових кола држи ужа лицитација између Карла Сича и накнадних повуђача Васе Делића и Јоце Јурлића.

VII.

По прочитању протокола лицитације ГВр. 2223, држане 29. Септембра 1892. год. за грађење основне школе у Крунској улици.

Одбор је одлучио, да се грађење ове школе одложи.

VIII.

По прочитању протокола лицитација ГВр. 2220, за грађење нужника код основне школе код Саборне цркве; ГВр. 2221, за грађење стражаре за випарске магацине на Сави и ГВр. 2222, за грађење кујне и крова над басамацима код основне школе на западном Врачару, на којим лицитацијама није било ни једног лицитанта, одбор је одлучио, да се распису друге лицитације па ако не буде лицитаната, да суд општински изради ове послове у сопственој режији.

IX.

Одборско повереништво за проучавање питања и пројеката за каналисање Београда, поднео свој извештај.

По прочитању спроводног писма АБр. 10.325 одбор је одлучио, да се извештај овај оштампа у Уопшт. новинама и засебно: да се разда одборницима на проучавање, па по том поднесе одбору на решење. Трошак да се исплати из суме одређене за извршење предходних радова око каналисања.

X.

Председник општине предлаже да се сагради шупа за смештај коморцијских кола и других општинских возова.

По саслушању овога одбор је одобрио у начелу подизање шупе као и кредит од десет хиљада динара с тим, да се предходно решити, па коме ће се месту шупа подићи.

Трошкови да се исплате из партије буџетом одређене за непредвиђене трошкове.

Одборник г. Ђорђе С. Новаковић предлаже да се смањи такса за чишћење нужника и помијара, док прети опасност од колере, па према томе да се и аренда редуцира. Одбор је овластио председника општине да са концесионарем учини потребни споразум у смислу овог предлога.

Председник износи одбору на решење предлог српског лекарског друштва о установљењу сталног дезинфекционог завода, који је предлог одборско повереништво проучило и усвојило.

По прочитању тога предлога АБр. 1033/91. и извештаја повереништва АБр. 170/92 одбор је решио, да се предлог срп. лекар. друштва у начелу прими и да инжењерско одељење општине београдске начини предрачун за извршење истог. (51. ванредни састанак од 8. Јула 1892. год.)

5. Објава. Међу осталим дезинфекционим средствима може се с успехом употребити и тако звано кречно млеко. Оно се справља и употребљује овако:

Извесну количину креча угасити и до-

Пријаву су дужни учинити:

а, за малолетнике, душевно болесне, распикуће и масе у опште, — њихов старацац, заступник и бранилац;

б, за оне, који нису у месту, њихове деловође, помоћници, пуномоћници или њихови природни или законити заступници; но ако који сопственик ових нема, а сам не учини пријаву, онда ће пријаву учинити закупац на позив пореског одбора, а ако ни закупца нема, општина ће га пријавити и уписати;

в, за све правне личности, друштва, еснафе, фондове и т. д. — управници тих завода или њихови заступници;

г, за жену или децу, — муж, односно отац;

д, за млађе, њихове газде који их плаћају (види чл. 61. помен. закона).

У пријави мора бити тачно забележено:

1. Кварт, улица и све зграде;
2. На шта се зграда употребљава;
3. Годинашња кирија, а вредност ове, ако сопственик сам седи у њој, или за ма који део стана у коме сопственик станује;

4. Године старости, које је вере и чији је поданик, али ово са доказом;

5. Имена и године пунолетних чланова породице и цела имена свију чланова фирме.

Сви који мисле да се користе чл. 56. закона о непосредноме порезу, нека тачно и с доказима потврпе своје наводе.

Сваки који је личног пореза ослобођен већ раније, нека то неизоставно у пријави назначи.

Ко по овој објави не поступи, према томе ће се применити чл. 97. поменутог закона.

Обр. 1.
1 октобра 1892. год.
Београд.

Председник пореског одбора
за град Београд,

Милов. Р. Маринковић

ПРЕДОХРАНЕ МЕРЕ

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ
употребљене због заразе, колере.

3. Поводом тога што се у Европи јавила заразна болест колера, председник предлаже одбору да одобри накнадни кредит за предузимање мера ради спречавања ове заразе и уклањање свега онога, што би ширење ове заразе потпомагало.

По саслушању овога, одбор је одлучио, да одборско повереништво проучи какве мере треба општина београдска да предузме да се долазак и ширење ове заразе што више спречи и поднесе одбору извештај у првој идућој седници.

За поверенике изабрати су г. г. Др. М. Радовановић, Др. П. Поповић, Ђ. Нешић, А. Одавић и Др. М. Т. Леко, одборници и сви општински лекари.

Овлашћује се председник општине, да до коначног решења ове ствари може чинити потребне издатке из партије буџетом

XI.

Председник извештава одбор да комисија изабрата у седници од 15. Септембра 1892. год. ГВр. 2051 ради извршења регулације у улици Душановој и Видипској, не може да се састане на лицу места те предлаже, да се ово изврши по предлогу изживљерског одељења.

Одбор је одлучно, да се изабрата комисија позове у суд општински и да јој се преда ситуациони план и по истоме да ствар регулише.

XII.

По прочитању протокола лицитације СБр. 17392, држане за давање под закуп њиве код Убанлића винограда, одбор је одлучно, да се држи оруга лицитација а суд да одреди на коме месту да се лицитација држи,

XIII.

По прочитању протокола лицитације СБр. 17893 држане за давање под закуп плаца више чесме кнегиње Љубице, одбор је после поименичног гласања са 9 гласова против 5 (7 нису гласали) одлучно, да се држи друга лицитација и на дужи рок закупа, који ће суд општински одредити. Да суд општински са старим закупцем пречисти рачун односно кирије за овај плац.

XIV.

Председник извештава одбор да је суд општински решењем својим од 1. Октобра 1892. год. АБр. 10363 одредио таксу лебу осамнајест пар дин. по килограму а да се продаје по вароши по двадесет пара у тежини од хиљаду сто дванаест грама. Ова цена да вреди за прву половину месеца октобра о. г.

Одбор је примио к знању ово решење суда ко,

XV.

Председник износи одбору на решење молбу женскога друштва из Београда, којим молб, да општина потпомаже радничку школу друштвеноу огревом сваке године.

По прочитању те молбе АБр. 10314, одбор је после поименичног гласања са 13 гласова против пет (3 нису гласали) решио, да општина београдска даје сваке године радничкој школи женскога друштва у Београду као помоћ двадесет хвати дрва.

Овај се издатак има ставити на терет партије буџетом одређене за огрев суда општинског и основних школа.

дати толико воде, да се добије течност (кречно млеко), које ће имати 20% креча (на 20 кгр. креча 100 кгр. воде).

Од тога кречног млека потребно је 5 килограма за дезинфиковање 1 кубн. метра нечистоће, с којом треба кречно млеко добро помешати.

Кречно млеко несме дуго да стоји, јер се квари; најбоље је направити га онда, кад има да се употреби.

У редовним приликама, кад није нужно сву количину дезинфиковати, онда је довољно свакога дана по један метар кречног млека усуги у сваку пужничку рупу (седиште).

Суд општине вар. Београда препоручује грађанству, да се користи овим јевтиним дезинфекционим средством и своје пужнике, помијаре и т. д. истим дезинфикује нарочито сада кад прети опасност од колере.

Од суда општине вароши Београда 28. Јула 1892. год. АБр. 3704.

6. Грађанству. Према извештајима грађанских комисија, које врше сани-

XVI.

Одборско повереништво за преглед депозитне касе подноси свој извештај о извршеном прегледу, по коме је каса депозитна исправна.

По прочитању акта АБр. 10382, одбор је примио к знању овај извештај повереништва.

XVII.

Одборник г. Борђе Ж. Нешић пита, да ли је члан суда — депозитар оправдао онај вишак што је у депозитној каси нађен приликом прегледа у Марту месецу.

Председник изјављује, да ће на ово питање у идућој седници одговорити, кад се о ствари извести.

XVIII.

Председник извештава одбор, да према закону о општинама, чл. 40., има суд општински на два месеца пре почетка нове рачунске године саставити буџет и поднети га одбору на одобрење, па моли одбор, да изабере повереништво које ће у споразуму са судом буџет саставити и поднети га одбору на одобрење.

По саслушању овога, одбор је изабрао г. г. Андру Ј. Одавића, В. М. Тодоровића, Др. Л. Пачуа, М. Велизарлића, Николу Х Поповића, Ђ. Ж. Нешића, Ст. Чађевића и председника општине, да као одборски повереници сиреме пројект буџета за 1893. годину и поднесу га одбору на одобрење.

Четир члана овог повереништва могу пуноважно радити.

XIX.

Одборник г. М. П. Вончић пита, да ли је водоводна комисија разрешена од своје досадање дужности.

Председник одговара да ће се о овој ствари извести и поднети одбору извештај.

XX.

Одборник г. Радепо Драговић предлаже, да се у новинама објави све што је до сада учињено по грађењу кола, потребних за војену комору.

Одбор је препоручио суду, да овај предлог изврши.

тетски преглед дворишта, грађанство се врло слабо одазива наредби о одржавању чистоће и дезинфекцији пужника и помијара. Пошто летња топлота још нијепустила а опасност од колере још није престала, то суд општине вар. Београда, позван тач. 6. чл. 36. закона о општинама понова и то по следњи пут

НАРЕЂУЈЕ:

- 1.) Да се дворишта одржавају у чистоћи;
- 2.) Да се пужници и помијаре држе и уредно дезинфикују карболом и галицом као прописаним средствима;
- 3.) Да се улице три пут у одређене дане чисте, и
- 4.) Да се коров и травуљина испред и у плацевима, испред кућа на улицама, по двориштима и баштама сече и уништава.

Овом се приликом напомиње грађанству, да ће се са непослушнима поступити по § 326 крив. закона, у веви са расписом г. министра унутрашњих дела од 7. Јула 1889. год. СБр 3907, а казна је по тој законској одредби до тридесет дана затвора или сто педесет динара у новцу.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

— Помоћ женском друштву. На молбу Женског Друштва, одбор је општински у седници од 2. октобра тек. год. решио је, да се радничкој школи Женског Друштва издаје као помоћ сваке године 20 хвати дрва. Ово да се исплати из партије буџетом одређене за грејање општинског суда.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

Општина београдска на дан 13. октобра ове год. издаваће под закуп општинске дућане под читаоницом код саборне цркве, за време од 1. новембра 1892. до 1. новембра 1895. године.

Ова лицитација држаће се пред кафаном преко од Саборне цркве.

Они који желе ове дућане под закуп узети нека горњег дана у два сата по подне ради лицитирања дођу. Лицитација ће се закључити у 5 часова по подне.

Услови могу се видети сваког радног дана за време канцелариско у књиговодству општ. суда.

Од суда општине београдске 5. Октобра 1892. год. у Београду СБр. 17.772.

Општина београдска даваће путем лицитација под закуп следећа сваја имања и права и то:

на дан 15. Новембра 1892. год.

пред кафаном три кључа њиву код Убанлића винограда, за време од 1. новембра ове до 1. Новембра 1895. год.

на дан 16. Новембра 1892. год.

пред Бајлоновом кафаном на топциској пијаци, плац више чесме кнегиње Љубице, за време од 1. новембра ове до 1. новембра 1897. године.

Имена свију кажњених изнеће се на јавност преко „Општинских Новина“.

АБр. 9057. Од суда општине вар Београда, 14. Августа 1892. године.

7. Наредба. Општински суд приметио је: да се разни одпатци покушени са ђубришта, као што су: коске, старе крпе хартије, стакларије и томе подобно носе по свима варошким тржиштима и улицама ради продаје. Како је ово противно санитарским прописима о одржавању чистоте која је један од најбитнијих услова за здравље становништва, то суд општине вар. Београда позван чл. 36. зак. о општинама за одржавање санитарских прописа,

НАРЕЂУЈЕ:

да се продаја и куповина ових однадака може вршити од сада само на друму вишњичком и нигде више.

Ко би противно поступио овој наредби казниће се по § 326. крив. закона.

Од суда општине вар. Београда 20. Августа 1892. г. АБр. 9231.

Лицитација одпочеће у 2 сата по подне а свршиће се у 5 часова по подне.

на дан 17. Новембра 1892. год.

у књиговодству општин. суда право своје на наплату таксе — аренде — од овдашњих таљигаша, за време од 1. Јануара до 31. Децембра 1893. године.

на дан 19. Новембра 1892. год.

у Пашониној кафани у улици Кастриотовој право своје на изпошење песка са обала: савске и дунавске у реону и — атару општине београдске, за време од 1. Јануара до 31. Децембра 1893. године.

на дан 20. Новембра 1892. год.

пред Бујдића кафаном на великом тргу, цубок од стоке заклане, за време од 1. Јануара до 31. Децембра 1893. године.

на дан 21. Новембра 1892. год.

пред Бујдића кафаном на великом тргу, плацеве на великој пијаци, за 7 говеђих и 12 свињских месарница, за време од 1. Јануара до 31. Децембра 1893. године.

Лицитација почеће у 9 сати пре подне затим продужити у 2 по подне и закључити у 5 часова по подне.

Услови за све ове лицитације могу се видети сваког радног дана за време канцелариско у књиговодству општ. суда.

Од суда општине вароши Београда 8. Октобра 1892 год. СБр. 17936. у Београду.

При грађевинском одељењу суда општине вар. Београда у Панђеловој кући (Марвена пијаца) држаће се усмене лицитације и то:

I

На дан 13. овог месеца од 9—12 сати пре подне за грађење једне кујне и крова над басамацима код основне школе на за-

падном врачару, и једног нужника код основне школе код Саборне цркве.

Кауција 180 дин.

II.

На дан 13. овог месеца од 3—5 сати после подне за грађење једне стражаре виларских магацина на Сави.

Кауција 200 дин.

Кауције се полажу у готовом новцу или државним папирима.

Ближи услови, предрачун и планови могу се видети у грађевинском одељењу суда општ. вар. Београда сваког радног дана у време канцеларије и при лицитацији.

Од суда општ. вар. Београда ГБр. 2076 и 2077, од 10. Октобра 1892. год.

РЕДОВНИ САСТАНАК

ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

(по стеногр. белешкама)

држан. 27. Августа 1892 год.

(СВРШЕТАК)

— Председник. Комисија је радила на томе послу, али још није готова са извештајем. Постараћу се, да то што пре буде.

— Раденко Драговић зна да општина плаћа за ноћне стражаре квартир и остало и с тога то треба што пре решити, а комисија је ваљда нешто иштудирала, па с тога нека и каже то.

— Марко Велизарић. Ја мислим, да комисија, која је ту ствар штудирала може да извести одбор тим пре, што се приближило време, да се то сврши.

— Андра Одавић. Нашо сам једно законско наређење из године 1861 у коме се вели: ако би која општина у Србији могла ставити полицији на расположење повчана средства за ноћне стражаре, она ће то и учинити и онда ће ноћни стражари стојати под командом исте. Ако се сад овај члан доведе у везу са чл. 36 закона о општинама од 1889 год. који вели, да се о личној и имовној сигурности нарочито у општини вар.

Београда стара управа вар. Београда, онда на основу тога ми нисмо дужни, да дајемо више та повчана средства тим пре, што данашња општина стоји пред врло великим издацима, за које нема довољно новца да их подмири као што је на пример одржање чистоте зарад предохране од колере, јер је то нарочито стављено у дужност општини чл. 36-тим тач. 1. који каже, да се о чистоти вароши стара општина. Ми смо дакле били једногласног мишљења да одкажемо то давање новчаних средстава полицији, и такво је дакле мишљење и комисије.

— Председник. Молим вас сачекајте извештај комисије. (Чује се: добро сачекаћемо га).

У последњој седници приликом онога претреса, којим тражи управа водовода да се набушивање цеву уступи Едији Були за 10 динара. Разлоге на основу којих управа водовода тражи поднела је и ја вас молим да их чујете.

— Ђока Нешић не види овде извештај управе водовода о томе, шта кошта набушивање цеву, него други. С тога је за то да се одбије тај рад Булију.

— Коста Главинић. Господо, овај посао мора се извршити и њега мора извршити или управа водовода у режији или предузимач коме буде тај посао поверен.

Тај је посао скончан са опасношћу и он се не може поверити ни једном другом предузимачу до ономе, који је намештао и цеву, јер ипаче сваки би други предузимач морао гарантовати за целу водоводну мрежу, где он буде бушио, а та би кауција износила много више него посао који се има извршити.

Јест, господо, цена изгледа да је велика али треба имати на уму шта он има да изврши. Он има да ископа руну, да пробуши цев, да намести гарнитуру, да затрпа руну, да валдрмише и да гарантује за цело време, за које се гарантује за водоводне цеву, да ће бити у добром стању. Сем тога он има да удрта то у план и има за овај посао да положи кауцију као гаранцију. Цена ова рачуна се у сребру а сем тога он стоји у обавези да мора по овим ценама да послове врши до 1 Јануара 1894 год. јер послови

који би могли шкодљиво утицати на људско здравље.

12. Забрањено је продавати рибу на зеленом венцу а тако исто и торбареве са рибом по улицама а дозвољено је продавати само живу рибу на Сави и Дунаву.

13. Забрањено је заватање воде са нечистих места из Саве и Дунава а дозвољено је да се узима вода само са општинске пумпе на Сави која црпи чисту воду из дубине савске. Поред тога отворен је потребан број нових чесама поред Саве, тако да од сада и Сављани имају чисту и здраву воду из новог водовода.

14. Наређено је да се баца ђубре само код Карабурме у Дунав, а сва досадашња ђубришта или су затрпана или се затрпавају према санитарским одредбама.

15. У бари „Венецији“ направљени су нови канали који одводе сву нечистоћу у савски канал и тако је сада тај од вајкада постојећи смрад уклоњен.

16. Поред дунава затрпавају се такође рупе у којима се задржавала нечистоћа нарочито услед поплаве.

17. Разаслата је свима основним школама потребна количина галице, креча и кар-

8. Грађанима вар. Београда.

Поводом заразне болести колере, која се сем Русије појавила и у Немачкој, Суд општине вароши Београда старајући се брижљиво о здрављу својих грађана, а у жељи да грађанство буде потпуно спремно и готово за сузбијање ове болести, извршио је до данас следеће санитарске мере, као предходне:

1. Набављено је 5000 килограма 99% карболне киселине, која даје 100.000 до 130.000 литара раствора за дезинфекцију, јавних места, основних школа и т. д.

2. Набављено је 3000. килогр. галице, која је такође препоручена од министарства унутрашњих дела, као дезинфекционо средство, које ће се употребити нарочито за дезинфекцију нужника, помијара и кухних места.

3. Усвојено је да се употреби за дезинфекцију и кречно млеко, које ће се у случају потребе справљати о трошку општинском.

4. На тркалишту подижу се бараке за колеричне болеснике и то са свима потребним споредним зградама.

5. Набављен је извештај број књижица и упуства противу колере и ове ће се књиже

раздати одређеним комисијама, општинским позорницима, а и осталим грађанима, који буду суделовали у вршењу санитарских мера противу колере.

6. Одређене су разне грађанске комисије, које обилазе домове ради прегледа нечистоће, по поред тих комисија врше прегледе и општински лекари, а грађанству је објављено, како треба одржавати чистоћу домова и т. д.

7. Извршен је од стране општинских лекара преглед свих оних нездравих станова, који су шкодљиви по здравље људства и предложено је шта треба урадити.

8. Врши се дезинфекција пијаце, фијалкерских постаја и осталих јавних места.

9. На новом гробљу спрема се камера за секцију и потребне ствари набављене су, ради констатовања секцијом, сумњивих смртних случајева.

10. Врши се дезинфекција станица паробродских на Сави и на железничкој станици, а нарочито обраћа се пажња на долазеће путнике и њихов пртљаг, као и на дезинфекцију царинских одљења, где се ствари дошавших путника прегледају.

11. Обраћа се пажња да се не продаје зелено воће, и на све остале предмете,

www.могу до тога доба да се продуже. Управа водовода нема довољно материјала за спајање и тај предузимач често пута мора да чека на материјал, јер је материјал поручен, само није стигао и посао се мора обуставити, те је с тога предузимач изложио многим незгодама с тога вам управа водовода и препоручује, ове цене као повољне, јер процент у режији износи 20% више од ове цене.

— **Мића Петровић** пита, хоће ли се цео овај посао од једном радити или после раскопавања улица.

— **Коста Главинић** одговара, да ће се једновремено радити али спајање кућа са водоводним цевима дато је је једном предузимачу и набушивање, а копање другом.

— **Ђока Нешић** после објашњења г. Главинића гласаће за предлог надзорне комисије.

— **Коста Главинић** чита тачке уговора, и вели да предузимач мора да их потпише.

— **Веља Тодоровић**. Управа водовода износи разлоге и каже да може бити за општину штетно, ако се тај посао ради у режији, јер може прснути цев а то онда пада на терет општине а ако цев прсне код Булија, он ће одговарати за штету. ми смо се о томе питању обавештавани и нашли смо да ће он одговарати ако цев прсне, но неће одговарати само онда ако то буде по себи. Ја дакле мислим да треба да се објави конкурс и да се види оће ли ко овај посао јевтиније радити или не, па ако неће онда да примимо понуду Булијеву и мислим да нема смисла да мењамо своје првашње решење те да не дајемо повода грађанству да мисли да смо ми ово испод руке дали и да смо могли добити јевтинију понуду.

Председник вели, да што год општина пре сврши набушивање цеви, и спајање са кућама она тим пре долази до једног сигурног свог прихода.

Ако се продужи то овако радећи у режији, онда општина на онолико уложени капитал нема никаква прихода а ни грађанство нема воде, а то је свакако велики добитак за општину, кад би она тај посао што пре свршила. Дајући овај посао на израду приватном предузимачу ми дрешимо руке управи водовода, да она може вршити друге послове, који јој се непрестано раз-

вијају са спајањем кућа, јер није то мала ствар, свакоме, који спаја кућу са водоводним цевима, комисија треба да прегледа кућу, план и да му одреди цену за употребу воде а ту је потребан велики надзор, те да се што у тај посао не увуче лажно, како после не би грађани корели општину зашто је то тако учињено. Дакле, сви разлози су у прилог овога, да се овај посао може дати приватном предузимачу на израду.

— **Р. Драговић**. Мислим да треба имати вере у водоводну комисију и њен предлог усвојити.

— **И. Борђевић**. Мислим да то и сад треба да ради водоводна комисија.

— **Коста Главинић**. вели да је надзорна комисија изнела први пут цену од 23 дин. понуђену и казала: ово је скупо и прескупо и ми не можемо предложити одбору да усвоји понуђену цену, него да управа водовода врши овај посао у режији, докле не добије повољну цену. Она је извршила спајање са 600 кућа са водом и сад је предузимач Були понудио 10 динара. Надзорна комисија налази да понуђену цену треба примити, јер је то у интересу општине, а о поновној лицитацији не може бити ни говора, јер би кауција била већа него што би сам посао коштао. Рад овај изнеће 35 до 40.000 дин. а кауција биће око 40.000 дин. јер предузимач мора да да кауцију за све цеви.

Ја бих желео да видим, који је тај предузимач, који би тај посао под таквим условом примио.

Комисија вам предлаже да уступите овом предузимачу бушење, зато што је он и полагао цеви, а гарантује за цеви као и то, да их доведе у уредно стање.

Тај човек који се прима да буши цеви, он има највише рачуна да најбоље сврши тај посао, кад за њега и гарантује, јер ако која цев услед бушења прсне, он мора да је плати иначе би то било на штету општине. Ту је дакле општина у добиту.

— **Соломон Азриел** мисли да се овај посао другом не може дати, него овоме предузимачу.

— **Веља Тодоровић**. Као год и г. пред-

бола за дезинфекцију локала, пужника и дворишта школских и т. д.

у свом сопственом интересу, предузме све потребне мере, да би се што боље могла уклонити свака појава заразе.

Нарочито пак обраћа се пажња грађанству и овом приликом, да се строго придржава свију општинских наредба односно одржавања чистоће, јер као што је познато чистота је првобитни услов за сузбијање различитих болести. Ова се последња напомена чини с погледом на § 326 крив. Законика у вези са расписом г. Министра унутрашњих дела од 7. Јула 1886 год. С.Бр. 3907. и према томе сваки онај, који не буде одржавао чистоћу, казниће се са тридесет дапа затвора или сто педесет дин. повчане казне.

Из канцеларије суда општине вар Београда А.Бр. 9713. — 9. Септембра 1892. г. у Београду.

9. Наредба. Према распису Господина Министра унутрашњих дела од 17. Августа ове год. С.Бр. 5972 и преписом Господина Министра унутрашњих дела од 25. Августе ове год. С.Бр. 6172 имају се од сада подврћи лекарском посматрању, не само путници из заражених места из Немачке и Русије већ и из оних заражених места у Аустрији где је већ констатовано да влада колера, као што је у Галицији.

седник и ми тражимо, да се посао што пре сврши и општина има отуд прихода, само што хоћемо да се уступи већем броју предузимача. Лицитација да буде кратка и сврши се за 10—15 дапа. Буде ли цена скупља од ове у режији, ми ћемо радити у режији.

— **Милан Капетановић**. Од цене од 26—27 дин., сишло се сад на 10 дин. Јевтиније се не може тражити. Што се вели, да ће предузимач добити 20%, па и право је. Деси ли се случај, да материјал не дође на време, најмљени радници и настојници чекају, а штету сноси предузимач, исто тако ако би и цев прсла. Управа водовода и не би могла да нас задовољи *што пре* у води и с тога, што има и многе друге дужности: прегледање планова, предрачуна и др. око развођења вође.

— **Стеван Чађевић**. Распитирао сам настојнике, шта кошта бушење ових цеви, и они ми рекоше: да једна партија од 3 човека може да избуши 10—15 рупа. Да узмемо 10—15 рупа по 8 дин., копање да искључимо, дамо Тришићу и коштало би 120 дин. Сад узмемо ли да једна партија сврши 15 цеви по 10 дин. — то кошта 150 дин. а по 8 кошта 120 дин. По мом рачуну, Були би добио 80—90 дин. дневно на раднике и надзорнике. С тога ја тражим, да се овај посао ради или у режији, или ако се да лицитацијом, то да се да нашим људима, а не г. Булиу.

— **Шеф Тодор Селесковић**. Г. Чађевић изјавио је да је своје доказе црпео питајући надзорнике радника који су на томе послу. Све његово техничко резонување, и знање, базирано је на причању надзорника. Моје пак мњење о овоме основано је на искуству и техничком знању које ја имам. Аво одбор налази да су подаци г. Чађевићеви основани на причању каквог шлосера кога је он о овоме питао, поузданији од мојих, онда ја остављам г. Чађевићу да тај посао и надгледа и надзор води, јер ја то овако чинити нећу!

— **Мата Јовановић**. Г. Чађевић налази као да је водоводна комисија довела неке странце а међу тим она је употребила наше људе али не може с њима све да уради јер *их нема* довољно. Вели даје да је Були трговац човек. То је истина. Али то је тр-

Према томе наређује се свима гостионичарима и грађанима који такове путнике приме, да одма јаве надлежном кварту ако би на њима за првих 5 дапа приметили ма и сумњиве знаке колере. Ко не уради према овој наредби биће најстрожије кажњен.

Из канцеларије суда општине вароши Београда 10. Септембра 1892. г. А.Бр. 9707. Београд.

10. Одборник г. Милан Капетановић предлаже, да се овласти председник општине да може извршавати све наредбе државних власти и сталне комисије за предохрану од колере, што се односе на сузбијање заразне болести, колере, не чекајући решење одборско.

По саслушању овог одбор је решио, овлашћује се председник општине, да може извршавати све наредбе државних власти и сталне комисије за предохрану од колере, односно сузбијања заразне болести, колере, не чекајући на одборско решење, као и да чини потребне издатке ради извршења местних наредба.

Издатци да падну на терет партије буџетом одређене на непредвиђене трошкове. (72. ванредни састанак 21. Септем. 1892.)

товац који је умео да доведе странца, да доведе водоводну мрежу од толико километара, трговац који ће умети да нађе спремне раднике и за набавку цеви и да одржи у исправности функционисање цеви за које он гарантује.

Даље говори се о држању лицитације и о одлагању овога уступања. А што? Водоводна комисија изнела је јаке разлоге са којих мисли да јој треба олакшати послове око водовода. Она тражи ову олакшицу за то што она има да надзирава тај посао и што нема довољно техничких снага и за надзор и за руковођење. И пре је објашњено да цена Були — ја не диферира знатно од цене коју кошта општину овај рад, јер, господо, кад би се урачунао и надзор општинског инжењера и све, овај посао општину скупље стаје него пошто га Були пуди.

— **Коста Главинић.** Он има да одкопа земљу више цеви, изврши бушење, намести гарнитуру, коју има сам донети из слагалишта, да затрпа земљу, да удрта сав тај рад у план и да за доброту посла положи кауцију. Све то, господо, кошта новаца. И кад се све то прорачуни онда мучно да ће он имати и 20 од сто провизијона према цени кошгања рада у режији. Који хоће да рачуна, нека све узме у рачун и нека не говори на памет и не пита испод руке раднике о ономе што они у свему незнају. Радник је могао да каже г. Чађевићу што је хтео, па зар да он, као техничар то тако лако прими и употреби као некакав доказ против тврђења комисије.

— **М. Капетановић** Мислим да треба да поблонио најискреније своје поверење управи водовода и жали, што је управник ставио у питање овај предлог и што се разилази у мишљењу г. Чађевића.

— **А. Одавић.** Овде је пало питање о поверењу водоводној комисији од стране одбора. Ја држим да томе нема места.

Кад би било неповерења, ми не би одобрели предлог водоводне комисије о утрошку 3—400.000 дин. на набавку машина. Ви се сећате да сам ја изнео био другу једну понуду за 100.000 дин. јетинију и кад је одбор чуо мишљење г. Селесковићево бојом препоручује ону скупљу машину, одбор је ту набавку одобрио

У осталом, ми нисмо овде за то да само примамо оно што нам водоводна комисија предложи. Она има једно а ми можемо имати друго мишљење и шта је с тим ако би смо ми неки њеп предлог и одбили? Гласаће за уступање г. Булиу, што је умерена цена.

— **Ст. Чађевић** поново тражи да се држи лицитација и држи да рад водоводне комисије подлежи критици.

— **Б. Нешић.** Чалазим да није тако велика зарада, као што мисли Г. Чађевић, те да је корисно да се ово уступи г. Булиу.

— **А. Одавић.** Ми треба да верујемо комисији којој смо веровали и за много веће ствари. Ако би случајно било какве омашке, ја у те не верујем нека црвени комисија а не ја, сад кад сам јој веровао за 300.000 дин. вероваћу јој и за 30.000.

Усвајате ли ово пошто нема одвојених мишљења? (усвајимо).

Данашњу седницу закључујем.

Држан 31. Августа 1832. год.

Председник. Пошто има довољан број одборника да се може почети рад, отвара одборску седницу и молим да чујете записник прошлог састанка (секретар прочита).

Има ли ко да примети на записник?

Бока Нешић. Тамо гди се говори о томе Кенигу стоји: са намештањем гарнитуре 10 и 8 дин. и т. д. Ја не знам да је о томе тако решено, а знам да је решено да буде по предлогу водоводне комисије.

Председник. Има места гди треба да се намешта, а има гди не треба. По томе ће се и цена знати.

Има ли још да примети што на записник? (Нема).

Усваја ли одбор записник? (Усваја се).

Стеван Чађевић. Господо. Свраћам пажњу на ову незаконитост. Ми смо решили, да се уступи Булију, па бушење цеви а није држала лицитација, а на основу закона о лицитацијама овакви послови не могу се уступити без лицитације.

Б. Нешић. Ја знам да смо имали прилике да хитне ствари решавамо без лицитације, па г. Чађевић није приметио.

Председник. Ја мислим да се ово не односи на ову ствар као што г. Чађевић вели. Друга је ствар кад се подиже каква грађевина, школа и т. д. ту има смисла закон о коме говори г. Чађевић. То је моје мишљење по овој ствари.

Стеван Чађевић. Кад год сам ја био у одбору и приметио неправилност или какву радњу која се не слаже са законом, ја сам увек правио приметбе, да неби требало тако противно закону уредити. Кад пак ја нисам био у одбору онда на мене не лежи одговорност.

Андра Одавић. По мом мишљењу држим да је мишљење г. Чађевића по овоме сасвим умесно. Односно онога што рече г. председник да ма кад хоћемо да правимо какву зграду тражимо одобрење од г. министра неће бити тако, јер ми не тражимо одобрење него радимо по закону а закон каже преко те и те цифре одбор решава.

Милан Капетановић. Не стоји баш тако као да нема никакве лицитације. О овој ствари баш је била лицитација и ако се сећате ту је било неколико лицитанта и цена је била 27 дин. Ми смо онда казали да водоводна комисија ово ради у режији, како би сазнали шта је права цена. Она је радила и каже да кошта 8—10 дин. Сад један од ранијих лицитаната јавио се с понудом и каже, да тај посао кошта 10 дин.

Стеван Чађевић. Овде, господо, није реч о томе хоће ли г. Мин. Грађевина да решава о овој грађевини или не. Закон стоји над свима Министрима и земаљским властима. Овде је питање је ли законита радња или није и то она о којој смо решили у ранијој седници. Као што сте видели, ја сам навео став и члан, закона по коме мислим да је решење незаконито. Тако сам ја и до сад вазда чинио за ово 20 и неколико година од када сам државни инжењер. А што вреди за државу, вреди и за округ и за општину. По моме схватању лицитација се мора држати и несме се посао дати испод руке.

ЂУРАЋ КАСТРИОТИЋ СКЕНДЕРБЕГ

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

написао

Њикола Вулић

(С једном генеалогском таблицом)

(Темат награђен првом видовданском наградом општине београдске.)

Мото:

Скендербег је срца Обилића његош.

ДЕО ДРУГИ

(ОД СМРТИ МУРАТОВЕ ДО СМРТИ СКЕНДЕРБЕГОВЕ).

ГЛАВА ПРВА

Смрт Муратова. — Долазак Мухамеда II. на престо. — Женидба Скендербегова. — Видање Модрице. — Видање тврђаве на Редонима. — Поход Тилуфа и Хамзашаше. — Поход Дебреан-паше.

Као што смо видели у првом делу ове књиге, не могавши за читавих пет месеци и с преко сто хиљада војске, наудити ништа

Кроји, Мурат се при крају октобра 1450. године беше повратио у Једрене — престоницу своју.

Остатак те године проведе он у неким незнатнијим пословима, а нарочито у стишавању свађе, што се беше породила међу Димитријем и Константином, синовима Јована Палеолога, који умре прошле године (1449.) 23. октобра.*)

У исто време он ожени и сина свога Мухамеда кћерју Сулејман-бега, кнегињом од Сулкадра. Веселе свадбено пограја готово до самог краја децембра, а за тим се Мухамед поврати својој држави у Магнезију.

Месец дана после тога, на једном острву једренскога језера — омиљеном месту својих забава — умре Мурат у четрдесет деведој години, по што је читавих тридесет часно и славно владао.

То је било 2. фебруара 1451. год.**)

*) Paganet C., Histoire de Scander-Bech, стр. 121.

**) Hammer, Histoire de l'empire ottoman, I. стр. 220. Погрешно, дакле, прича Барлеџије сав тај део историје о Скендербегу. По њему је султан од јада и жалости умро под Кројом од крилике септембра или октобра месеца године 1450 (Mortuum autem Amurathem ferunt circa autumnum dimidium, quinto, postquam obsideri coepit croja, mense. De Vita etc., стр. 190.). Исто тако он се преварио веома и у доба Муратова, јер га свуда назива старцем, а на овом месту чак и изреком вели, да му је било око осамдесет и пет година!

Син његов Мухамед дозна за то тек после трећег дана. Глас му донесе курир чувенога Муратова везира, Халил-паше. Млади султан појаше одмах арапског коњица и повикавши: „Нека иде за мном ко ме воли“, полети Галипољу. После два дана непрестала јурења, стигне на мету, па онда, сачекавши и осталу пратњу још два дана, пошље у Једрене гласника, да објави народу његов долазак.

„На путу светила хиташе са свих страна гомилом, да види новог господара. Везири, беглербези, бегови, улемаси и шенси изидоше преда њ на коњма (9. фебруара); за тим, на једну миљу од града, сјახаше са њих и пођоше испред њега пешице. После по миље хода стадоше, зађуташе, па онда на једанпут зајаукаше сви скупа, у знак туге због смрти његова оца; син сиђе на земљу, смеша сузе своје с њиховима и пружи им руку да је љубе. За тим пратња појаха опет и отпрати га до сераја.“*)

Сутра дан, у присуству везира и свих великодостојника, млади се султан попе на престо. Помири се за тим с Халилом и Исак-пашом, који пређе беху узрок, што је

*) Hammer, Histoire de l'emp. ottoman, t. I., стр. 221., Paganet C., Hist. de Scander-Bech., 136.

А. Одавић. Кад је питање покренуто са стране закона, молим да правници узму реч.

Веља Тодоровић. Молим да се ово питање да на штудију једној правној комисији. Ако она пађе да је решење правилно — онда пека се оно изврши, иначе обустави.

Ђока Новаковић. Ја сам пристао на ово уступање посла без лицитације тим пре, што се то изузетно може чинити по закону и код других грађевина.

Љуба Јовановић. Ми смо имали ваздан случајева који нам могу послужити као претходни пример. Држи се н. пр. лицитација и покаже неповољан резултат и ми по ред падметача на лицитацији, добијемо и писмене понуде на једну од ових одобримо а лицитацију одбацимо. Од кад сам овде било је више таквих случајева и ово је исти случај. И овде је држана лицитација на изишле цене 26 и 27 дин. а ми их не одобрили и сад долази понуђач и тражи само 10 динара, па зар да му не одобримо.

А. Одавић. Мислим да можемо да останемо при нашем решењу али да се помене у њему како је на држаној лицитацији била најјетинија понуђена цена тога и тога од толико и толико и узимајући на ум оне цене и ову у понуди, одбор налази да је она врло повољна и одобрава је.

Председник. Пристају ли сви на ово? (Чађевић: ја сам противан!) добро; остали су сви за.

А. Одавић. Молим да се што пре сврши са понудом за одкуп железнице Кара-Марковићеве за насипање баре.

Председник. Ствар је пред директором инжињерског одељења који је на одсуству и чим дође ја ћу пожурити да се ово што пре израчуна и изнесе, а оно што има да се израчуна пије мало.

Инжињер Смедеревац. И ја знам да је ствар свршена и да је одређено колико које године треба да се насне.

Андра Одавић. Ја примам ову изјаву г. председника и молио би га само у толико да се то изнесе у првој седници. Ово тим пре, што ми је сам г. Карамарковић овако казао: једна страна фирма даје му 45 хиљ. динара и мора да се плати 12 хиљ. за подвоз.

на престо двапут био дошао и с њега двапут био збачен (1443. и 1445.), па онда нареди, да му се отац сахрани с највећом помпом и великолепношћу.

Али њему се при свем том неје никако чинило, да му је сад престо са свим обезбеђен. Та законити Муратов син од кнегиње синопске, Ахмет, који још беше на сиси, могаше му с временом постати страшном преноном, у толико више, што је он био син само једне робиње. Тако што дакле он неје смео допустити и с тога заповеди сину Евреносову — Алији, да га удави у купалу. А да га овај после не би могао где проказати, он сутра дан убије и њега.*)

Док је он тако уклањао с овог света све оне, који му ма кад могаху постати опаснима, дотле му и европски владаоци почеше један за другим слати посланике, да му честитају долазак на престо а уједно да и с њим утврде пријатељске везе, које имаћаху дотле с оцем му.

Први од њих бише легати Константина Драгаша, грчкога цара, и брата његова Димитрија, пелопонеског деспота; за тим дођоше посланици града Дубровника, па онда

Председник. Усваја ли одбор ово што г. Андра каже? (Усваја)

Стеван Чађевић. Сећате се да је овде 17 Августа одобрена држапа лицитацијз за калдрмисање Сарајевске и Фрушкогорске улице и то је решење уништено за обе улице. То ја сад не видим овде.

Председник. Има.

Коста Б. Мијајловић. Овде у једној седници решено је о набавци сена за општинску потребу по 5 п. од киле.

У општинским новинама не стоји тако, него позива понуђаче да кажу по којој ће цени дати. Ако је тако онда би требало одредити лицитацију. Треба да се каже онако како је одбор реко, а не овако.

Председник. То ћу исправити, а није ми било познато да је тако у новинама објављено.

Председник. Изволте чути уверење (Чује се: овлашћује се суд да то изда) Усваја ли одбор ово? (Усваја)

Сад изволте чути извештаје о одређеним осам: (Инжињер прочита извештај за осу у улицама: Кастриотовој, Прилепској, Доситејевој и једном делу Топличиног венца.) Сви су сагласни. Усваја ли одбор? (Усваја)

У статистичком одељењу одобрио је одбор те сам држао једног дијурнисту. Сума одређена на његову плату издржана је а треба да продужи овај посао. Молим вас да одобрите један накнадни кредит од 500 динара. (Одобрава се)

Окружни одбор, у споразуму са мном а усљед нашег овлашћења, узео је кућу под кирију за седму пуковску команду за 200 дин. месечно, и послао је и закључени уговор. Ово вам саопштавам ради знања.

Ђока Нешић. Кад општина плаћа кирију за кућу требала је и општина да види ту кућу.

Председник. По примедбама главне контроле треба да се исплати од некога Антона Саса тешлера више примљени 4.80 дин. Тај се Антон није могао пронаћи, па се мора та сума расходовати. Молим да то одобрите. (Одобрава се.)

Сад има реч г. Капетановић.

Милан Капетановић. Господо за ову ново

зидану школу на дунавском крају морамо да набавимо све потребе за централно грејање. Ми смо писали професору г. Фолку на минхенској политехници и молили, да нам каже неколико адреса од разних фирми, које овај посао раде по најбољем систему.

Г. Фолк је био тако добар и препоручио нам је неколико фирми. На основу те његове препоруке грађевински одељак писао је свима фирмама и послао им план од школе. Три фирме су се одазвале позиву општине и међу њима фирма браће Сулцера најбоља је. Ево за што. Фирма Хаг каже, да ће сама послати али то није учинила. Остале су само две фирме које су поднеле детаљан рачун и план за ово ложење. Цене су им приближне једна другој и разлика је само у неколико стотина динара. Из тога се види, да су цене мање више утврђене. Браћа Сулцер траже 21 хиљ. и неколико стотина. Сем тога разлика је између ове две фирме и у томе, што фирма Хертиг недаје машине овде на месту у Београду него у Хаповр, док Сулцер ставља све овде у Београду. По томе за мене изгледа да је ова понуда браће Сулцера најбоља, а тако исто мисли и г. Селесковић. Имам да приметим и то, да хигијенски институт баш ове системе Сулцера употребљују у свима заводима. С тога сам мишљења да се ова понуда усвоји и упути грађ. одељку да се упусти у расправу ове ствари.

Стеван Чађевић. Писано је свима могућим фирмама и оне су поднеле своје оферте и ја мислим да усвојимо оно што су г. Капетановић и Селесковић нашли као добро. (Усваја се)

Председник. Ја сам још раније наредио шефу нашег статистичког одељења да се спреми шематизам за штампање, у коме ће бити имена сопственика кућа, имена људи по занимањима и т. д. За тај посао треба нам отворити извесан кредит. Шематизам ће изнети око 15 табака и коштаће око 400 до 600 динара.

Мијаило Ђорђевић. Мени се чини да ми још нисмо готови с улицама односно њихових назива и с тога би то требало пре урадити па штампати шематизам.

Председник. Шематизам је ствар која

власки, галатски, родски, ђеновски, хијоски, митилениски и на послетку угарски.

Све њих Мухамед дочека веома лепо и пријатељски; са свима начини подесне уговоре; свима потврди права, која им пре беше дао отац његов. Једино с Караманијом не мога проћи на миру.

Ибрахим-бег, кнез карамански, мислећи да млади султан, који већ двапут беше оцењен сувише слабим за престо, не ће још бити у стању да одговори високом позиву, помисли да ће сад моћи повратити области, што му беху отете за владе Муратове. Он посла у Кермијан, Ајидин и Ментеч (Mentesche), истините или лажне наследнике тих земаља, да истакну своја права на њихове престоле, Мухамед повери врховно заповедништво у том рату новом гувернеру анатолијском, Исак паши, па онда полети и сам на бојиште. Али чим стиже у Акчер (Akscher), дођу преда њ посланици карамански, да га замоле за мир и да му понуде руку кнежеве кћери. Мухамед пристане на њихове молбе и тако се успостави мир између њега и свих суседа, западних и источних, и на копну и на мору.**)

Кад великаши арбански дознаду за смрт Муратову и за долазак његова, још веома младога сина (неје му била ни пуна двадесет-прва) на престо, навале још јаче него пре на Скендербега, да одржи обећање и да се ожени кћери Аријанитовом.

Не могући се више опирати њихову наваливању, Скендербег пристане на послетку и тако свадба би прослављена 26. априла*) те (1451.) године. Андроници тада не беше више од 23, а Скендербегу око 48 година.

Дан њихове свадбе би прослављен с највећом помпом. Сви околни владари и великаши или дођоше сами или послаше заменике, да честитају младенцима. Алфонс, напуљски краљ посла к томе још и тако сјајних поклона, да их Скендербег једва смеде примити. А и кад их прима, прими их с том погодбом, да и он њему да што у замену за њих. Истина та замена његова не би никако онако сјајна као добивени дар, али беше јупачка, каква је њему и приличила. Коњи, оружје, заставе, робови, ето то он посла пријатељу у Напуљ.

(Наставиће се)

*) Biemmi G., Istoria etc., стр. 285. Бардације не казује овако тачан датум; по њему је свадба била само месеца маја, quo cuncta ridet atque refflorent. De Vita etc. lib. VII., стр. 215.

*) Hammer, ibid.

**) Hammer, Hist. etc. 221.

*) Hammer, Hist. etc. 221.

се допуњава сваке године. И с тога треба га ма и непотпуи штампати те да имамо у чему да вршимо исправке. Што се улица тиче ми још нисмо довршили њихове називе али то морамо учинити. Ја мислим до 600 дин. треба да се одобри. (Одобрава се)

Љуба Јовановић. Мени се чини да таква књига без плаћа вароши не би много вредила и ја мислим да треба у њу уврстити и план вароши с наименовањем улица.

Бока Нешић. Ја немам ништа против и потреба је да се приступи изради тога шематизма, али ја не видим у овоме што нам је поднесено па увиђај, такву тачност (чита поједине ствари Чује се има то напред).

Стеван Чађевић. У опште статистика Београда кад се мисли да ће моћи бити готова?

Председник. Ја не могу то да вам кажем напред због тога што, јер се сад ради на послугу о војсци.

Ст. Чађевић. Тражим да се статистиком дозна морталитет и рађење по квартовима и предлаже комисији да ово попуни.

Председник. Услед двојане власти: општинске и државне немогуће, сазнати све то, али ћемо се и за то старати.

Ст. Чађевић. Ја сам тога мишљења а и други до мене истога су мишљења да се одреди једна комисија која ће направити програм шта ће ући у шематизам те да буде што потпунији.

А. Одавић. И ја сам за комисију и предлажем Љубу Јовановића, Чађевића и Капетановића. (Чује се: и Селесковића и Одавића.)

Председник. Примате ли да буду свих пет чланови? (Пристајемо.)

Др. М. Т. Лeko. Из поднетог нам плана, како ће та књига адреса бити уређења види се, да ће азбучки списак бити по именима а не по презименима. Међу тим држим, да је већина од нас имала прилике, да се увери како је азбучни списак по именима не практичан. Пре свега имиња имамо више једнаких по презимена, поред тога по презименима лакше је начи поједина лица у списку и с тога што имамо вазда имена, која се различно зову а и почињу са разним писменима и ако једно исто име означавају н. пр. Атанатије, Танасије, Таса, Анастас, Настас, Јелена, Ленка и т. д. за то би био мишљења, да азбучни списак у књизи адреса буде по презименима а не по именима. (Чује се: да о томе промисли комисија.)

Председник. Данас је била офертална лицитација оних 60 револвера, што је одбор одобрио да се набави и од три понуђача комисија је усвојила понуду Марковића и Илића.

Бока Нешић. Тај понуђач у неколико је скупљи од осталих, али комисија је усвојила да се један систем набави и то онај какав има лондонска полиција јер гарантује за годину дана фирма Марковић и Илић. Један револвер са кубуром кошта 24 дин.

Председник. Одобрава ли одбор ову набавку по извештају комисије? (Одобрава)

Овде има неколико молаба, којим се тражи милост изванредне природе. Барта Кап удовица општ. чиновника, који је радио у инжињер. одељењу, остало је по смрти овога са 4—5 ситне деце и моли за какву помоћ (чита молбу).

Мића Петровић. Ја сам за то, да једном за свагда да та милост, а никако ни сам за пензију.

Бока Нешић. На против ја сам противан мишљењу г. Мићином. Овде је у питању удовица једног општ чиновника за кога тврде три одборника, да је био ваљан радник и кад немају сучењу, да наши чиновници имају пензије за своју сирочад, онда да се да њој месечна помоћ. (Чује се: Да јој се да 20 лин месечно).

(Свршиће се)

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

НОВА ПРИПОВЕТКА Ч. МИЈАТОВИЋА

ТРОШКОМ КОЛАРЧЕВЕ ЗАДУЖБИНЕ

ИЗАШЛА ЈЕ НОВА КЊИГА

РАЈКО ОД РАСИНЕ

ПРИПОВЕТКА С КРАЈА XVII. ВЕКА

написао

ЧЕДА МИЈАТОВИЋ

У овој својој најновијој приповетки наш уважени академик Чед. Мијатовић, изнео је слику једног младца са села — од Расине Рајка, — који, напојен витешким духом српских народних песама, као прави витез „без бојазни и прекора“, стагља себе у службу ослобођења једне грофице, која је допала ропства код једног потурчењака. Одважност, чистота карактера од Расине Рајка управо је заносна, његов српски осећај осваја срце и блажи душу Србину, његово пожртвовање за част и образ равна се пожртвовању класичних витезова. Кроз целу приповетку веје оживљавајући дух српске свести и српског поноса, — и читаоци ће с правом насладом читати и уживати у Рајку од Расине.

Дело је елегантно штампано на финој артији и има 15 штампаних табака. Цена 2 динара.

Може се добити у Београду: у књижарници Вел. Валожића и трговини Јесте Павловића и компаније, који имају главни комисион.

Продавцима даје се пристојан рабат.

ТАКСЕ

ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

за квартове: Савамањски, Теразијски, Врачарски и Варошки.

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом 0-25 п. д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазином 0-70 п. д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафана са кухињом, од гостионице са кухињом без штале 1-50 п. д.

За квартове: Дорћолски и Палилулски.

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом 0-20 п. д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазином 0-60 п. д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафана са кухињом, од гостионице са кухињом, без штале 1 дин.

Од суда општине београдске 28 Августа

1892 год. АБр. 9449.

ТАКСЕ

за јавне забаве у општини београдској

I.

- а) За свирање муш. оркестара по кафанама, баштама и т. д. од концерта до 3 д.
- б) За свирање са певањем вештака од 1 концерта 5 д.
- в) За свирање женског (оркестра) аменџансе 20 д.

II.

- а). За игранку у локал I-ог реда 15 д.
- б) За игранку у локал II-ог реда 1 д.
- в) За игранку у локал III-ег реда 5

III.

- а) За панораму на дан 5—1.
- б) За разне преставе и показивање вештина, дневно 1— д.
- в) За менаџерије и музеуме 5—15 д.
- г) Циркус од представе 1—2 д.
- д) За забаве „Тинга-Танга“ т. ј. (певање, свирање и представљање) од вечера 5 д.

IV.

За друге врсте забаве које овде нису предвиђене решаваће општински Суд засебно.

V.

За воду на савској пумпи.

- а) Буре од 3 акова 5 дин.
- б) Буре од 6 акова 2 „ д.
- в) Буре од 9 акова 15 „

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. ДИМЧИЧАРСТВО:

- а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове 2 д.
- б) За неуздан шпархерд 2 д.
- в) За уздан 4 д.
- г) За велики уздан шпархерд у гостионици 5 д.
- д) За чишћење димњака од два спрата 2 д.
- ђ) За чишћење простог димњака 1 д.
- е) За чишћење чункова до 2 и по метра уједно са пењима 1 д.
- ж) за чишћење чункова од 2 и по метра на уједно са више пењима 2 д.
- з) За паљење димњака (цилиндера) без разлика на спратове 75 д.

III. ПРАЖЊЕЊЕ ПОМИЈАРА И НУЖНИКА:

- а) Од кубног метра 1 д.
- б) Од акова 5 д.

IV. ПСЕТАРИЈА:

- а) Марка за пашче за годину дана 3 д.
- в) Обнављање изгубљене марке стаје 4

V. ГРОВАРИЈА:

- а) Гроб за децу 7 д.
- б) Гроб за одрасле 12 д.
- в) Мала гробница 555-2 п. д.
- г) Велика гробница III реда 998-39 п. д.
- д) Велика гробница II реда 99-32 п. д.
- е) Велика гробница I реда 684-57 п. д.

VI. МРТВАЧКА КОЛА

- а) Мртвачка кола стара са 2 коња 2-9 д.
- б) Мртвачка кола са анђелима са два коња 24-9 д.
- в) Мртвачка кола нова са 2 коња 36-9 д.
- г) Мртвачка кола нова са 4 коња 72-9